

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR
MARIA KARLSSON**

Seduta tat-13 ta' Marzu, 2008

Talba Numru. 765/2006

Tug Malta Ltd (C 341)

vs

S Mifsud & Sons Limited (C 17338)

It-Tribunal,

Ra l-Avviz li permezz tieghu s-socjeta' attrici talbet lis-socjeta' konvenuta thallasha s-somma ta' elfejn, mitejn, wiehed u sebghin Ewro u erbatax-il centezmu (€2271.14), ekwivalenti ghal Lm 975, rapprezentanti drittijiet addizzjonali ghal diversi servizzi rezi bejn it-28 ta' Jannar, 2005 u t-13 ta' April, 2006 (Dok. A), mis-socjeta' attrici lill-vapuri ta' 'Neptune Shipping Agencies' ta' Piraeus li tagghom is-socjeta' konvenuta tagixxi bhala agent f'Malta u liema ammonti ta' flus huma dovuti *a terminu* ta' l-avviz legali 514 ta' l-2004 li jirregola t-tariffa ta' rati fejn il-lanec ta' l-irmonk tas-socjeta' attrici juzaw ic-cimi tagghom ghall-irmonk.

Kopja Informali ta' Sentenza

U billi s-socjeta' konvenuta giet interpellata biex thallas dan l-ammont izda baqghet inadempjenti, tghid ghalhekk is-socjeta' konvenuta ghaliex dan it-Tribunal m'ghandux jikkundannaha thallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' €2271.14 dovuti kif spjegat.

Bl-imghaxijiet u bl-ispejjez inkluzi dawk ta' l-ittra ufficcjali tal-21 ta' April, 2006.

Ra r-risposta tas-socjeta' konvenuta fejn gie sollevat illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt ghar-ragunijiet segwenti:-

- 1) illi l-ammont pretiz imsemmi mill-attur mhuwiex dovut ghaliex f'xi kazijiet is-servizz *di fatti* ma nghatax (senjatament ghaliex il-vapuri tan-Neptune Shipping Agencies li tagghom SMS Ltd hija agent, mhux dejjem uzaw ic-cimi tal-kumpanija attrici ghall-irmonk;
- 2) Illi kien hemm kazijiet meta l-atturi gieghlu lil-konvenuti juzaw ic-cimi tagghom anke meta l-vapuri ta' l-atturi kienu mghammra b'cimi tajbin ghall-irmonk;
- 3) Illi l-ligi sussiddjarja illi fuqha qed isostni t-talba tieghu l-attur, hija illegali stante illi ma hargitx kif titlob il-ligi;
- 4) Illi t-tariffa illi qed jibbaza ruhu fuqha l-attur, hija ezorbitanti specjalment meta wiehed iqis li l-attur ghandu monopolju fis-suq;
- 5) Illi t-talbiet attrici huma inekwi;
- 6) Illi *in oltre*, jekk it-talba attrici tigi milqugha, m'ghandux ibghati ghall-ispejjez tal-kawza.

Salv eccezzjonijiet ohra.

Sema` x-xhieda ta' Raymond Miller, Richard Gabriele, Adrian Mifsud kif ukoll affidavit ta' l-istess Adrian Mifsud.

Ra d-dokumenti kollha ezebiti fl-atti tal-kawza.

Sema` t-trattazzjoni tal-partijiet.

IKKUNSIDRA

Illi din il-kawza tittratta dwar hlas ta' drittijiet addizzjonali ghal servizzi allegatament rezi mis-socjeta' attrici lill-vapuri rapprezentati mis-socjeta' konvenuta u liema drittijiet qieghdin jigu kkontestati.

Illi it-talba hija ta' Lm975 ta' dak iz-zmien li jfisser illi kull darba li jintuzaw c-cimi ta' l-irmonk, hemm hlas ta' Lm25 ta' dak iz-zmien. Fit-talba jidher illi intuzaw ic-cimi ghal disgha u tletin darba. Ghal finijiet ta' din it-talba, it-Tribunal irid jirrileva jekk gew intuzati c-cimi ta' l-irmonk sabiex jasal ghal konkluzzjoni gusta u ekwa ghal vertenza ta' din il-kawza.

Mix-xhieda tas-socjeta' attrici jirrizulta illi s-socjeta' konvenuta giet iccargjata ta' servizz ta' irmonk u li dan is-servizz in fatti nghata lis-socjeta' konvenuta. Izda Adrian Mifsud sostna fix-xhieda tieghu illi m'huwiex minnu illi dejjem intuzaw ic-cimi ta' l-irmonk tas-socjeta' attrici peress illi l-lanec taghhom kellhom ic-cimi taghhom.

Mix-xhieda dokumentali jidher illi s-socjeta' konvenuta kienet ghamlet uzu mis-servizz tac-cimi ta' l-irmonk mis-socjeta' attrici diversi drabi ohra u ghall-bastimenti ohra u li din l-istess socjeta' konvenuta kienet halset ghal dan is-servizz f'kazijiet simili izda kienet qed tirrifjuta li thallas fil-kazijiet elenkati fit-talba u dan peress illi kienet il-linja partikolari li ma riedetx thallas ghal servizz li fil-fehma taghha ma kienx inghata.

Illi skond it-tariffa ta' l-Avviz Legali 514 tal-2004, ir-regolamenti jghidu 'meta c-cimi ta' l-irmonk jigu pprovdu mill-bastiment ta' l-irmonk jithallas dritt addizzjonali ta' Lm25 ghal kull bastiment ta' l-irmonk.' Illi fil-fehma tat-Tribunal, il-ligi m'hijjex mandatorja u ma tezigix illi c-cimi ghall-irmonk ghandhom bil-fors isiru mill-bastiment ta' l-irmonk izda biss fuq rikjesta tal-klijent.

Fix-xhieda tal-Harbour Master tal-portijiet ta' Malta, il-Kaptan Gabriele xehed illi huwa l-bniedem responsabbli ghal harsien u sigurta' tal-portijiet Malta u wara studju li kien ghamel dwar l-irmonk tal-bastimenti huwa kien wasal ghal konkluzzjoni illi minhabba raguni ta' harsien u sigurta' fil-portijiet lili l-bastimenti li jidhlu fil-port kellhom juzaw ic-cimi ta' l-irmonk tas-socjeta' attrici, li kienet mghammra b' attrezzatura adegwata u b'cimi li jilhqu livell oghli ta' sigurta' marittima. Illi ghalkemm huwa fatt illi certi bastimenti jkunu mghammra bic-cimi ta' l-irmonk taghhom huma qalu illi l-bastimenti kellhom juzaw ic-cimi ta' l-irmonk tas-socjeta' konvenuta. Din id-direttiva kienet mahruqa mill-Awtorita' Marittima ta' Malta u li ghalhekk kellha tigi osservata. Din id-direttiva harget f'April ta' l-2005. Ix-xhud qal ukoll illi qabel ma nharget id-direttiva, l-bastimenti diehlin fil-portijiet ta' Malta kellhom l-ghazla jekk juzawx cimi ta' l-irmonk jew le. Intqal ukoll illi fl-istudju komparattiv li ghamel dwar l-irmonk ta' bastimenti sab illi f'pajjizi ohrajn ma kienx hemm 'charge' tac-cimi ta' l-irmonk ghal kuntrarju li kien jigri fil-portijiet ta' Malta.

Fil-kaz odjern, it-Tribunal irid jara jekkx l-ammonti ghas-servizzi kif pretizi gewx rezi u jekk le, irid jara ghaliex gew iccargjati minkejja li s-servizz ma nghatax. Is-socjeta' konvenuta ssostni ukoll illi hemm kazijiet fejn dan is-servizz gie sfurzat fuq is-socjeta' konvenuta *nonostante* illi l-bastimenti li kienu jirraprezentaw kienu mghammra b'cimi ta' l-irmonk adegwati. Skond ix-xhieda tas-socjeta' attrici meta huma baghtu *invoices* ghas-servizz ta' l-irmonk hija kienet izzid l-uzu tac-cimi ta' l-irmonk. Izda minkejja d-direttiva mahruqa mill-Awtorita' Marittima ta' Malta, f'April, 2005, sa sena wara l-uzu tac-cimi kien ghadu qed jigi pprotestat mill-Assocjazzjoni ta' l-Agenti tal-Bastimenti u ghalhekk il-problemi baqghu. Fil-fehma tat-Tribunal, dan seh ghaliex id-direttiva ma kienetx ordni u ghalhekk l-ghazla jekk jintuzawx jew le ic-cimi ta' l-irmonk baqghet.

It-Tribunal jinnota illi l-formola li kienet tuza s-socjeta' attrici ghas-servizz ta' l-irmonk u cioe' '*Demand for Tug Services*' huwa specifikat f'*Statement of Services*

Performed f'nota taht '*NOTE: Tow ropes used/handled.*' Dan ifisser sakemm dawn il-kliem ma jkunux ikkancellati jew mizjudin b'xi kliem ohra dan ifisser li c-cimi ta' l-irmonk gew uzati. Kien hemm xi kazijiet fejn, fl-istess formola gew mizjuda l-kliem: '*Tug starboard and pushing only without ropes.*' Dan ifisser illi l-bastimenti kienu specificaw li ma kellhomx bzonn ic-cimi izda biss servizz ta' l-irmonk.

Mill-provi migjuba mis-socjeta' konvenuta jidher illi l-uniku kaz fejn il-kaptan ta' bastiment kien iddikjara fil-formola ta' l-irmonk li ma riedx cimi ghall-irmonk kien mill-kaptan tal-bastiment MV Neptune Olympiv skond invoice NO. 0501173JA datata 28 ta' Jannar, 2005. Fil-kazijiet rimanenti s-socjeta' konvenuta ma kienetx irceviet kopja ta' din il-formola ta' l-irmonk ma' l-*Invoice* li kienet tibghat is-socjeta' attrici. Ghaldaqstant, is-socjeta' konvenuta ma kienetx f'pozizzjoni tghid jekk fil-fatt intuzawx cimi ta' l-irmonk.

Is-socjeta' attrici pprezentat diversi kopji ta' formoli ghal '*Tug Services*' li gew imhalsa mis-socjeta' konvenuta izda t-Tribunal jirrileva illi l-ebda wiehed mill-kopji pprezentati huma relatati ma' l-*istatement* anness mat-talba hlief ghal *Formola TM601* wahda u cioe' dik tat-28 ta' Jannar, 2005 ma' l-bastiment Neptune Olympic Rorogh Sea. Is-socjeta' attrici pprezentat 'l fuq minn mitt kopja tal-formola *TML601* mahruga mis-socjeta' attrici lis-socjeta' konvenuta, bhala '*Demand for Tug Services*' izda formola wahda biss kienet taqbel ma' l-lista ta' servizzi mhux imhallsa mat-talba fejn din il-formola kienet tghid illi l-kaptan ma kellux bzonn is-servizz tac-cimi ta' l-irmonk. It-Tribunal jirrileva illi s-socjeta' attrici kienet stqarret illi s-socjeta' konvenuta kienet hallset ghas-servizz tac-cimi ta' l-irmonk fil-kazijiet l-ohra. Jirrileva ukoll illi s-socjeta' attrici pprezentat l-'*invoices*' relatati mat-talba li fihom kien jinkludi *ic-charge extra*' ghall-uzu ta' l-irmonk izda ma pprezentatx il-formoli fejn jindikaw x'tip ta' servizz gie offrut. Jidher illi s-socjeta' konvenuta kienet tikkonkludi illi s-servizz ta' l-irmonk ghandu jinkludi awtomatikament l-uzu tac-cimi ta' l-irmonk.

It-Tribunal huwa konvint illi meta s-socjeta' konvenuta hallset lis-socjeta' attrici ghac-cimi ta' l-irmonk fil-kazijiet ohra, hija kienet hallset taht protesta. Izda l-problemi nqalghu meta l-operaturi jew il-bastimenti kienu rrifjutaw ihallsu ghas-servizz tac-cimi meta dan ma kienx rikjest minnhom peress illi setghu juzaw ic-cimi tal-bastiment taghom.

It-Tribunal jidhirli illi s-socjeta' attrici naqset milli tipproduci l-formoli *TM601* ghal '*Tug Services Demand*' relatati mat-talba fejn dawn jindikaw bic-cert jekk ntuzawx cimi ta' l-irmonk. Ghalkemm it-Tribunal qies illi kien hemm direttiva mill-Harbour Master ta' l-Awtorita' Marittima ta' Malta, f'April, 2005, fejn qal illi c-cimi ta' l-irmonk tas-socjeta' konvenuta kellhom jigu uzati ma jidhirx illi kienet ordni. Il-Formola *TM601*, sahansitra baqghet tintuza wara d-direttiva ta' l-Awtorita' Marittima ta' Malta dwar ic-cimi ta' l-irmonk u ma nbiddlietx u ghalhekk kompli jinholoq id-dubju dwar l-uzu tac-cimi ta' l-irmonk tant illi fl-2007 il-problema giet rizolta meta gie deciz illi l-hlas ta' servizz ta' l-irmonk gie inkluz fl-Iskeda Generali tal-Ligi u ghalhekk ma baqax jithallas separatament.

It-Tribunal ghalhekk jidhirli lli nonstante d-direttiva l-problema dwar il-hlas tac-cimi baqghet u skond korrispondenza datata Mejju, 2006, il-problemi dwar hlasijiet baqghu jezistu u s-socjeta' attrici qatt ma ppruvat illi effettivament ic-cimi ta' l-irmonk gew fil-fatt uzati peress illi qalet illi l-formoli *TM601* kienu ghal uzu intern u jidher illi l-kaptani tal-bastimenti ma kienux dejjem jirritornawhom. Fil-fehma tat-Tribunal, is-socjeta' attrici naqset meta ma pprezentatx il-formoli li jindikaw illi intuzaw ic-cimi. It-Tribunal jirrileva ukoll li gew ipprezentati biss *invoices* mis-socjeta' attrici, li jindikaw illi s-socjeta' konvenuta kellha thallas jew hallset ghas-servizz ta' l-irmonk kif ukoll ghal-uzu tac-cimi ta' l-irmonk. Bl-ittra pprezentata mis-socjeta' attrici datata 26 ta' Mejju, 2006, dwar kwistjonijiet li nqalghu bejn l-assocjazzjoni ta' l-agenti tal-bastimenti u mas-socjeta' attrici, is-socjeta' attrici qalet illi s-sidien tal-bastimenti kif ukoll l-operaturi ma kellhomx dritt li ma jhallsux ghas-servizz ta' l-irmonk jekk kemm-il darba dawn il-bastimenti m'ghandhomx

Kopja Informali ta' Sentenza

prova li s-servizz ma giex rez. Dan ifisser illi minkejja d-direttiva l-possibilita' li ma tuzax is-servizz tac-cimi baqghet ghazla.

It-Tribunal huwa ghalhekk tal-fehma illi d-direttiva mill-Harbour Master dwar l-uzu tac-cimi ta' l-irmonk kienet harget f'April ta' l-2005. Illi wara d-direttiva tal-Harbour Master, is-socjeta' konvenuta nghatat tmienja u tletin servizz ta' l-irmonk li gew imhalsa li kellu jinkorpora servizz ghall-uzu tac-cimi ta' l-irmonk illi s-socjeta' konvenuta naqset li thallas.

It-Tribunal jinnota wkoll illi fit-3 ta' Awissu, 2007, ir-rikjesta ghal hlas ta' l-uzu tac-cimi giet eliminata u li giet inkluzja fl-Iskeda tar-rati generali. Fil-fehma tat-Tribunal, dan ifisser illi kemm is-servizz kif ukoll it-tariffa tas-servizz inkludiet ic-cimi ta' l-irmonk u ghalhekk giet rizolta l-problema ta' hlasijiet ohra ghal uzu tac-cimi.

Illi fil-fehma tat-Tribunal, is-socjeta' attrici naqset milli tipprova illi fil-fatt dawn ic-cimi ntuzaw u ghalhekk it-Tribunal jidhirlu illi s-socjeta' konvenuta m'ghandhiex ghalfejn thallas ghall-uzu tac-cimi minkejja l-fatt illi kien hemm direttiva tal-Harbour Master ghal uzu tac-cimi ta' l-irmonk tas-socjeta' attrici.

Illi t-Tribunal jidhirlu li ghat-tielet u r-raba' eccezzjonijiet, it-Tribunal mhuwiex il-*forum* adattat sabiex jiehu in konsiderazzjoni ta' dawn iz-zewg eccezzjonijiet, izda l-eccezzjonijiet l-ohra tas-socjeta' konvenuta ghandhom jigu akkolti.

Ghar-ragunijiet fuq moghtija it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi jichad it-talbiet attrici.

Spejjez tal-kawza a karigu taz-zewg partijiet.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----